

P o s u d e k

na bakalářskou práci

Autorka práce: Adéla Provazníková

Název práce: Kompoziční a tematická výstavba textu povídek Júsufa Idríse

Oponent: Prof. PhDr. Jaroslav Oliverius, CSc.

Adéla Provazníková pojednává ve své bakalářské práci o jednom z nejvýznamnějších představitelů moderní egyptské literatury. Júsuf Idrís (1927-1991) ve svých povídkových sbírkách, novelách a divadelních hrách citlivě reagoval na politické, sociální a morální problémy Egypta a jeho dílo se setkalo s velkým ohlasem nejen u egyptských kritiků a čtenářů, ale i v zahraničí. Navštívil takřka všechny arabské země, západní i východní Evropu a přednášel také na amerických univerzitách.

V Úvodu A. Provazníková popisuje a zdůvodňuje svůj metodický postup a zdůrazňuje, že za klíčový prvek pokládá text. Cílem její práce je postihnout umělecký vývoj Júsufa Idríse na základě textové analýzy dvou jeho povídkových sbírek – sbírky an-Naddáha (Siréna, 1969) a Uqtulhá (Zabij ji!, 1982). Zaměřuje se na kompoziční a tematickou výstavbu těchto textů.

V 2. kapitole (Východiska) autorka uvádí, že teoretickým východiskem její práce je teorie fikčních světů Lubomíra Doležela (Heterocosmica: Fikce a možné světy. Praha, UK 2003). Opírá se také o monografii Ruth Ronenové (Možné světy v teorii literatury. Brno, Host 2006) a o dílo Bohumila Fořta (Fikční světy české realistické prózy. Praha, Akropolis 2014). Autorka dospívá k poznatku, že tuto teorii lze použít pro studium povídkových textů, a v dalším sleduje vývoj moderní arabské povídky. Konstatuje dále, že pro popis realistických fikčních světů Júsufa Idríse se její práce inspiruje analýzou literární produkce českého realismu, jak ji provedl Bohumil Fořt.

Další kapitoly práce jsou věnovány životu a zejména a zejména dílu Júsufa Idríse. Autorka sleduje, na čem spočívá realistická metoda, kterou Idrís používá ke konstrukci svých fikčních světů v 50. letech, kdy začíná jeho literární tvorba. Významný je oddíl týkající se 60. let, kdy se v egyptské (a nejen v egyptské) literatuře prosazuje proud iracionální a absurdní literatury (adab al-láma qúl, adab al-abath), který ovlivnil mj. i tvorbu „klasiků“ Tawfíqa al-Hakíma a zvláště Nagíba Mahfúze a pro který razil Edwár al-Charrát termín al-hassásíja al-džadída. Autorka zdůrazňuje, že tento proud se projevil i u Júsufa Idríse novým pohledem na realitu a komplikovanějším jazykovým stylem.

Pojednává pak o jeho povídkové sbírce an-Naddáha vydané roku 1969 a popisuje tematickou výstavbu jejich povídek.

V 6. kapitole sleduje autorka další vývoj Idrísovy tvorby v 70. letech. Hovoří o sbírce Uqtulhá (1982) a nastiňuje „svět jednotlivých povídek“. Zaměřuje se tedy opět na jejich tematickou stránku.

Následující oddíl obsahuje detailní analýzu dvou povídek, které dokládají posun v umělecké tvorbě Júsufa Idríse. Tento oddíl spolu se Shrnutím vývoje v 80. letech pokládám za jeden z nejpozoruhodnějších a nejzdařilejších v této práci.

Zde však zároveň uvádím jednu kritickou připomínku. Postrádám v práci kompoziční výstavbu povídek Júsufa Idríse, jak je uvedeno v titulu. Autorka se zaměřila na tematickou výstavbu textu, ale o kompozičních postupech Júsufa Idríse v podstatě nehovoří. Tato připomínka však nikterak nesnižuje hodnotu předložené práce.

Adéla Provazníková se k svému úkolu solidně připravila po heuristické i literárně kritické stránce. Prokázala, že má dobré předpoklady ke studiu literárních děl. Její práce je cenným příspěvkem k poznávání díla Júsufa Idríse.

Doporučuji proto, aby byla přijata a náležitě ohodnocena.

Předložená práce splňuje požadavky standardně kladené na bakalářskou práci.
Doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.

V Praze, 1. září 2015

Prof. PhDr. Jaroslav Oliverius, CSc.
oponent